

שם הקורס: סמנטיקה ומילונאות

שם המרצה: מר ידידיה לרנר

אופי הקורס: שיעור ותרגיל

היקף הקורס: 1 ש"ש

שנת לימודים: ג'

מטרות הקורס:

הסטודנט יכיר את מושגי היסוד של הסמנטיקה – אזכורים וקשרים, יחסים בין משמעוים, גילום ארגומטים, פוליסמיה והומונימיה ועוד.
הסטודנט יכיר את הפולמוס אודות הצורך בטהרנות הלשון
הסטודנט יכיר את השיטות השונות לסידור הלקסיקון.

דרכי ההוראה:

הרצאה, תרגילים.

מרכיבי הציון:

השתתפות פעילה – 15%

הגשת תרגילים – 15%

מבחן – 70%

ציון עובר לקורס: 70

ביבליוגרפיה

סמנטיקה

ר' בליבוים, "על מילות שלילה אחדות בעברית: היבטים תחביריים, סמנטיים ופרגמטיים",

מחקרים בלשון יד-טו (תשע"ג) עמ' 296-316

פ' טרומר, "מעתיקים סמנטיים כגורם ל"דלות לשונית" במילון העברית הישראלית", חלקת

לשון 27 (תשנ"ט), עמ' 20-35

ר' לנדאו, "לדרכי היווצרותם של צירופים כבולים בעברית בת-זמננו", לשוננו לה (תשל"ה),

עמ' 130-139

ת' סוברן, "לקסיקולוגיה לקסיקוגרפיה וסמנטיקה – קשרי גומלין", העברית ואחיותיה א', (2002),

עמ' 75-98

ת' סוברן שדות סמנטיים: עיון בלשני-פילוסופי בקשרי משמעות, ירושלים 1994

ת' סוברן שפה ומשמעות: סיפור הולדתה ופריחתה של תורת המשמעוים, חיפה 2006

גביע צרפתי, העברית בראי הסמנטיקה, ירושלים 2001

גביע צרפתי סמנטיקה עברית, ירושלים 1985

מ"צ קדרי, "התקבולת המקראית מבחינה סמנטית", לשוננו לב (תשכ"ח) עמ' 37-45

מ"צ קדרי, "פעולת הדיבור כיסוד למעתק סמנטי" ("מה ראיתו?") בתוך: מורשת יעקב ז' (תשנ"ג)

עמ' 138-144.

מילונאות

- מ' אגמון-פרוכטמן, "המילה, הצירוף, הניב והמילון בעיון ובהוראה : הרהורים בעקבות מילונים
הצעות לשינויים", בתוך : דפים 57 (תשע"ד), עמ' 155-163
- א' בורוכובסקי-בר אבא, "גילום ארגומנטים : דיון סמנטי-לקסיקלי", החינוך וסביבו יב (תש"ן)
עמ' 43-49
- א' בורוכובסקי-בר אבא, הפועל: תחביר, משמעות ושימוש, עיון בעברית בת זמננו. באר שבע 2001
ר' גדיש, "זה לא רק סמנטיקה: ההיבטים הסמנטיים בשירות טיפוח אוצר המילים
והמשמעיים", איגרת מידע נ"א, (תשס"ד), עמ' 25-41.
- מ' גושן-גוטשטיין, מבוא למילונאות של העברית החדשה, ירושלים ותל אביב 1969
- מ' גושן-גוטשטיין, "סוגיות בבלשנות העברית של ימינו : בין מילונאות לסמנטיקה", בתוך : בלשנות
עברית 33-35 (תשנ"ב), עמ' 217-277
- א' דותן, ניצנים ראשונים בחכמת המילים : מן המסורה אל ראשית המילונאות העברית, ירושלים 2005
א' דותן, "עברית של שידורי", לשוננו לעם, לו, עמ' 163-180
- ר' ניר, "תמורות בלקסיקוגרפיה העברית בדורנו", בתוך : מחקרים ומסות בלשון העברית ובספרותה,
ירושלים 2004, עמ' 105-117
- מ"צ קדרי, "עיונים בלקסיקולוגיה של הלשון העברית.", בתוך : מורשת 5 (תשל"ה), עמ' 23-28
- ח' רבין, "מילון ומילונאות", בתוך : האנציקלופדיה העברית כרך כ"ג, ירושלים תשל"ג, עמ' 562-571
- א' שורצולד, פרקים במורפולוגיה עברית, תל אביב תשס"ד, עמ' 221-243
- ר' ניר – הרחבת אוצר המילים העברי באמצעות בידול סמנטי, איגרת מידע מ"ז, (תש"ס), עמ' 6-12
- ר' ניר, "תמורות במילונאות העברית", איגרת מידע נ"א (תשס"ד), עמ' 6-15
- ס' חרוב, ריגדיש, "מן הטקסט אל המילון ובחזרה", איגרת מידע נ"א (תשס"ד), עמ' 42-59